

Bryssel, 30. kesäkuuta 2026
(OR. en)

11344/26

ESE 1

SAATE

Lähettäjä: Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine
DEPREZ

Saapunut: 30. kesäkuuta 2026

Vastaanottaja: Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri

---

Kom:n asiak. nro: COM(2026) 324 final

Asia: KOMISSION KERTOMUS NEUVOSTOLLE
Kahdeskymmenestoinen kertomus 29. huhtikuuta 2004 annetun
neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 täytäntöönpanosta ja sen
soveltamisesta aiheutuneesta tilanteesta 1. tammikuuta ja
31. joulukuuta 2025 välisenä aikana

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 324 final.

Liite: COM(2026) 324 final

Bryssel 30.6.2026
COM(2026) 324 final

KOMISSION KERTOMUS NEUVOSTOLLE

Kahdeskymmenestoinen kertomus 29. huhtikuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 täytäntöönpanosta ja sen soveltamisesta aiheutuneesta tilanteesta 1. tammikuuta ja 31. joulukuuta 2025 välisenä aikana

KOMISSION KERTOMUS NEUVOSTOLLE

Kahdeskymmenestoinen kertomus 29. huhtikuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 täytäntöönpanosta ja sen soveltamisesta aiheutuneesta tilanteesta 1. tammikuuta ja 31. joulukuuta 2025 välisenä aikana

Vuoden 2003 liittymisasiakirjan pöytäkirjassa nro 10 olevan 2 artiklan mukaisesta järjestelystä annettu neuvoston asetus (EY) N:o 866/2004¹ ('vihreää linjaa koskeva asetus') tuli voimaan 1. toukokuuta 2004. Siinä vahvistetaan ehdot, joiden mukaisesti EU:n lainsäädäntöä sovelletaan henkilöiden, tavaroiden ja palvelujen liikkumiseen Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuuluvien ja sen hallintaan kuulumattomien alueiden välisen linjan yli. Kyseisten sääntöjen tehokkuuden varmistamiseksi niiden soveltaminen on ulotettu koskemaan Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuulumattomien alueiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvan itäisen tukikohta-alueen ('itäinen tukikohta-alue') väliin jäävää raja-alueita.²

Tämä kertomus kattaa 1. tammikuuta ja 31. joulukuuta 2025 välisen ajanjakson.

Komissio jatkoi vuonna 2025 rakentavaa vuoropuhelua asetuksen täytäntöönpanosta Kyproksen tasavallan viranomaisten ja tukikohta-alueen hallinnon kanssa. Se myös käy rakentavaa vuoropuhelua Kyproksen turkkilaisen kaupakamarin kanssa.

1. HENKILÖIDEN LINJANYLITYS

1.1. Ylitykset hyväksytyissä ylityspaikoissa

Asetus muodostaa oikeudellisen kehyksen kyproslaisten, muiden EU:n jäsenvaltioiden kansalaisten ja kolmansien maiden kansalaisten liikkumiselle vihreän linjan, jäljempänä 'linja', yli hyväksytyissä ylityspaikoissa. Vuonna 2025 kyproksenkreikkalaisten ja kyproksenturkkilaisten linjanylitykset lisääntyivät edellisvuoteen verrattuna.

Kyproksen tasavallan poliisilta saatujen tietojen mukaan raportointijakson aikana 1 453 135 kyproksenkreikkalaista henkilöä (edellisenä vuonna 1 346 121) ja 833 786 kyproksenkreikkalaista ajoneuvoa (edellisenä vuonna 822 443) ylitti linjan Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuuluvilta alueilta sen tosiasialliseen hallintaan kuulumattomille alueille. Samana ajanjaksona 1 983 610 kyproksenturkkilaista henkilöä (edellisenä vuonna 1 814 647 henkilöä) ja 748 061 kyproksenturkkilaista ajoneuvoa (edellisenä vuonna 705 532 ajoneuvoa) ylitti linjan toiseen suuntaan³. Kyproksen tasavalta on ilmoittanut, että tammi-maaliskuussa esiintyneiden teknisten ongelmien vuoksi ajoneuvojen ylityksiä koskevat tiedot eivät ole täysin paikkansapitäviä.

Myös muiden EU:n kansalaisten kuin kyproslaisten sekä kolmansien maiden kansalaisten linjanylitykset lisääntyivät. Muut EU:n kansalaiset kuin kyproslaiset sekä kolmansien maiden kansalaiset ylittivät linjan raportointijaksolla 2 053 958 kertaa (edellisenä vuonna 1 777 946 kertaa).

Nämä luvut eivät sisällä tietoja Kyproksen pohjoisosasta tulleista henkilöistä ja ajoneuvoista, jotka ylittivät linjan itäisen tukikohta-alueen hallinnon alaisuuteen kuuluvissa Pergamosin ja Strovilian ylityspaikoissa. Itäisen tukikohta-alueen toimittamien tietojen mukaan 594 172 kyproksenkreikkalaista henkilöä (edellisenä vuonna 687 007 henkilöä) ja 385 347

1 EUVL L 161, 30.4.2004, s. 128, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 15. heinäkuuta 2013 annetulla neuvoston asetuksella (EU) N:o 685/2013 (EUVL L 196, 19.7.2013, s. 1).

2 Ks. Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista tehdyn sopimuksen Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvia tukikohta-alueita Kyproksessa koskeva pöytäkirja.

3 Kyproksen tasavallan viranomaiset eivät tilastoi kyproksenkreikkalaisten paluuta hallituksen hallinnassa oleville alueille eivätkä kyproksenturkkilaisten paluuta Kyproksen pohjoisosaan.

kyproksenkreikkalaista ajoneuvoa (edellisenä vuonna 428 204 ajoneuvoa) ylitti linjan Kyproksen pohjoisosaan. Samana ajanjaksona 747 130 kyproksenturkkilaista henkilöä (edellisenä vuonna 708 810 henkilöä) ja 405 977 kyproksenturkkilaista ajoneuvoa (edellisenä vuonna 378 270 ajoneuvoa) ylitti linjan toiseen suuntaan. Lisäksi 963 292 muuta EU:n kansalaista kuin kyproslaista sekä kolmansien maiden kansalaista ylitti linjan molempiin suuntiin.

Ylityspaikoissa työskentelevän Kyproksen tasavallan poliisin henkilöstön määrä nousi vuonna 2025 yhteensä 108:aan, kun se vuonna 2024 oli 107.

Kyproksen turkkilaisen yhteisön keräämien tietojen mukaan sekä kyproksenkreikkalaisten henkilöiden (2 341 029) että kyproksenkreikkalaisten ajoneuvojen (1 340 713) ylitykset hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan vähenivät vuonna 2025 (edellisenä vuonna henkilöiden ylityksiä oli 2 767 805 ja ajoneuvojen 1 579 058). Tiedoista käy ilmi, että linjan toiseen suuntaan ylittäneiden kyproksenturkkilaisten henkilöiden (3 152 743) ja ajoneuvojen (1 395 796) määrät lisääntyivät (edellisenä vuonna henkilöitä oli 2 933 833 ja ajoneuvoja 1 280 653). Toimitettujen tilastojen mukaan 1 960 545 muuta EU:n kansalaista kuin kyproslaista sekä kolmansien maiden kansalaista ylitti vuonna 2025 linjan hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan (edellisenä vuonna 2 004 017).

Lisäksi raportoitiin, että korkea hintataso ja inflaatio Kyproksen turkkilaisen yhteisön alueella on johtanut siihen, että kyproksenkreikkalaiset eivät enää ylittäneet vihreää linjaa tehdäkseen henkilökohtaisia ostoksia, kun taas kyproksenturkkilaiset ylittivät linjan toiseen suuntaan.

Ágios Dométiosin ylityspaikassa ilmoitettiin edelleen olleen pitkiä jonoja. Kyproksen tasavallan viranomaisten mukaan ylitysten helpottamiseksi on otettu käyttöön lisää henkilöstöresursseja. Joulukuussa 2025 käynnistettiin Kyproksen turkkilaista yhteisöä koskevasta tukiohjelmasta rahoitettu urakka, jonka tarkoituksena on lisätä kaistojen määrää tällä rajanylityspaikalla.

Kyproksen tasavallan viranomaiset eivät ole päästäneet EU:n kansalaisia kuljettavia kyproksenturkkilaisia linja-autoja hallituksen hallinnassa oleville alueille, ellei niillä ole ollut Kyproksen tasavallan viranomaisten myöntämiä, kaikilta osin EU:n säännösten mukaisia asiakirjoja. Kuten edellisvuosina on raportoitu, Kyproksen tasavallan viranomaiset ovat ilmoittaneet ottaneensa käyttöön järjestelyjä, joiden ansiosta kyproksenturkkilaisten on helpompi saada lupia, katsastustodistuksia ja ammattikuljettajien ajokortteja. Kyseiset ajokortit myönnetään maksutta, mutta tätä varten on tehtävä (turkiksi käännettävä) hakemus.

Kyproksen tasavallan on edelleen varmistettava henkilöiden linjanylitykset asetuksen (EY) N:o 866/2004 mukaisesti.

Presidentti Christodoulidis esitteli vuonna 2024 yhteensä 14 luottamusta lisäävää toimenpidettä, joiden toteutus jatkui edelleen. Niistä erityisen olennainen on Ágios Dométiosin ylityspaikan laajentaminen ja sen henkilöstön lisääminen.

Molempien yhteisöjen uskonnonharjoitusta vihreän linjan yli helpotettiin edelleen Kyproksessa olevien YK:n valvontajoukkojen (UNFICYP) tuella.⁴

1.2 Laiton muuttoliike vihreän linjan yli ja turvapaikanhakijat

Kyproksen tasavallan luvuista vuodelta 2025 ilmenee, että linjan Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuulumattomilta alueilta hallituksen hallinnassa oleville alueille laittomasti ylittäneiden määrä väheni. Vuonna 2025 linjan ylitti 2 433 laitonta tulijaa, kun vastaavat luvut vuosina 2024, 2023 ja 2022 olivat 3 319, 6 793 ja 16 627. Myönteisestä kehityksestä huolimatta laitton muuttoliike vihreän linjan yli on edelleen merkittävä huolenaihe, joka edellyttää jatkuvaa valppautta.

Komissio toistaa huomautuksensa siitä, että vaikka vihreää linjaa koskevassa asetuksessa säädetään kaikkien vihreän linjan ylittävien henkilöiden tarkastuksista, laittomasti linjan ylittäneiden muuttajien

---

4 YK:n pääsihteerin kertomus UNFICYP:stä (S/2026/8), 5. tammikuuta 2026, kohta 28.

saatavilla olisi oltava mekanismeja, joiden avulla he voivat halutessaan hakea kansainvälistä suojelua.

Kyproksen turkkilainen yhteisö ilmoitti, että Kyproksen pohjoisosassa on jatkettu toimia laittoman muuttoliikkeen estämiseksi. Vuonna 2025 estettiin 5 230 henkilön⁵ pääsy Kyproksen hallituksen hallintaan kuulumattomille alueille ja 1 754 Kyproksen pohjoisosassa kiinni otettua henkilöä⁶ karkotettiin.

Molempien yhteisöjen edustajat tapasivat säännöllisesti YK:n alaisessa rikosasioita käsittelevässä yhteisessä teknisessä komiteassa, joka toimi kanavana rikos- ja poliisiasioita koskevalle tietojenvaihdolle. Yhteisöt käyttivät edelleen komitean jatkeeksi Nikosiaan ja Pylaan perustettuja kahta yhteistä viestintätoimistoa (Joint Contact Rooms), jotka tarjoavat foorumin rikosasioita koskevalle tietojenvaihdolle.⁷

Kyproksen tasavallan poliisi on kuvannut yhteistyötä muiden Kyproksen tasavallan hallintoyksikköjen ja itäisen tukikohta-alueen hallinnon kanssa erittäin hyväksi.

Itäinen tukikohta-alue

Laiton muuttoliike Kyproksen hallituksen hallintaan kuulumattomilta alueilta itäisen tukikohta-alueen kautta väheni vuonna 2025. Vuonna 2025 otettiin kiinni 33 linjan laittomasti ylittänyttä henkilöä.⁸ Linjanylitys evättiin 4 609 henkilöltä, joista suurin osa (843 henkilöä) oli Israelin kansalaisia. Seuraavana tulivat Venäjän kansalaiset (735), Ukrainan kansalaiset (505) ja Turkin kansalaiset (505). Itäisen tukikohta-alueen viranomaiset epäsivät linjanylityksen Kyproksen pohjoisosan kautta saapuneilta ulkomaalaisilta Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen liitetyn Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvia tukikohta-alueita Kyproksessa koskevan pöytäkirjan asiaankuuluvien määräysten mukaisesti.⁹ Kyseiset henkilöt ohjattiin itäisen tukikohta-alueen ulkopuolella sijaitseviin ylityspaikkoihin tarkastusten suorittamiseksi Kyproksen tasavallan asiassa soveltamien vaatimusten mukaisesti.

Tukikohta-alueen virkamiehet pitävät yhteistyötään Kyproksen tasavallan kanssa erittäin hyvänä.

Ylityspaikkojen ulkopuolella tukikohta-alueen poliisi suoritti riskeihin ja tiedusteluun perustuvaa partiointia laittoman maahantulon torjumiseksi. Tätä partiointia täydennettiin tukikohta-alueen tullin ja sotilashenkilöstön suorittamalla partioinnilla.

Paikallisilla asukkailla ja maanviljelijöillä on Pergamosin kylässä ja sen läheisyydessä neljä luvatonta ylityspaikkaa, joita on erityisen vaikea valvoa. Kuten aiemmissa kertomuksissa on todettu, nämä luvattomat ylityspaikat ovat edelleen ongelma, johon olisi löydettävä ratkaisu pöytäkirjan 7 artiklan mukaisesti. Tukikohta-alueen viranomaiset tekivät raportointijakson aikana ennalta suunnittelemtomia tarkastuksia henkilöille, jotka käyttivät näille ylityspaikoille johtavia teitä.

2. TAVAROIDEN LINJANYLITYS

2.1. Kaupan arvo

Vihreää linjaa koskevan komission asetuksen 4 artiklan mukaisesti tavaroita voidaan tuoda Kyproksen tasavallan hallituksen hallintaan kuulumattomilta alueilta hallituksen hallintaan kuuluville

---

5 Eri maiden kansalaisten määrä: Iran: 753, Pakistan: 732, Irak: 516, Turkki: 485, Somalia: 322, muut maat: 2 422.

6 Eri maiden kansalaisten määrä: Turkki: 423, Nigeria: 385, Bangladesh: 198, Syyria: 160, Pakistan: 133, muut maat: 455.

7 YK:n pääsihteerin kertomus UNFICYP:stä (S/2026/8), 5. tammikuuta 2026, kohta 20.

8 Itäisellä tukikohta-alueella pysäytetyistä 33 laittomasta tulijasta kaikki hakivat turvapaikkaa, ja heidät luovutettiin Kyproksen tasavallan viranomaisille.

9 Kolmansien maiden kansalaiset (muut kuin Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset) saavat ylittää linjan ainoastaan, jos he harjoittavat puolustukseen liittyvää toimintaa tai ovat kyseistä toimintaa harjoittavan henkilön perheenjäseniä.

alueille, mikäli tavarat ovat kyseisessä artiklassa vahvistettujen vaatimusten¹⁰ mukaisia ja mikäli niillä on Kyproksen turkkilaisen kauppakamarin myöntämä saateasiakirja. Kyproksen turkkilainen kauppakamari ja Kyproksen tasavallan viranomaiset ovat komission asetuksen (EY) N:o 1480/2004¹¹ 8 artiklan mukaisesti ilmoittaneet kuukausittain niiden tavaroiden lajin, määrän ja arvon, joille oli myönnetty saateasiakirjat.

Kyproksen tasavallan toimittamien tilastotietojen mukaan linjan tosiasiallisesti ylittäneiden, saateasiakirjoilla varustettujen tavaroiden yhteenlaskettu arvo laski 5,3 prosenttia vuonna 2025 eli kaupan arvo oli 14 430 669 euroa (edellisenä vuonna 15 238 221 euroa).

Kyproksen turkkilaisen kauppakamarin toimittamien tilastotietojen mukaan niiden tavaroiden kokonaisarvo, joille oli myönnetty saateasiakirjat, oli 15 866 752 euroa (edellisenä vuonna 18 222 590 euroa). Niiden tavaroiden kokonaisarvo, joille oli myönnetty saateasiakirjat, oli näin ollen 12,9 prosenttia pienempi kuin vuonna 2024.

Hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan suuntautuvaa kauppaa ei säännellä vihreää linjaa koskevalla asetuksella. Sitä kuitenkin edistetään taloudellisista syistä, koska se vahvistaa suhteiden ja luottamuksen rakentamista näiden kahden yhteisön välillä. Kyproksen kauppa- ja teollisuuskamarin lukujen mukaan pohjoisosaan suuntautuvan kaupan arvo kasvoi vuosien 2024 ja 2025 välillä noin 13,5 prosenttia 1 314 705 eurosta 1 491 582 euroon. Hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan suuntautuneen kaupan arvo oli 10,3 prosenttia vastakkaiseen suuntaan tapahtuneen kaupan arvosta (8,6 % vuonna 2024).

Kyproksen turkkilainen yhteisö sovelsi kaupassa edelleen vihreää linjaa koskevassa asetuksessa säädettyjä ehtoja vastaavaa järjestelmää. Useimpien tavaroiden tapauksessa kaupankäyntiä hallituksen hallinnassa olevilta alueilta Kyproksen pohjoisosaan voidaan harjoittaa vasta tuontiluvan myöntämisen jälkeen. Lisäksi tavariin sovelletaan arvonlisäveroa, vaikka niistä olisi kannettu arvonlisävero jo hallituksen hallinnassa olevilla alueilla. Tämä järjestelmä haittaa yhteisöjen välistä kauppaa. Raportointijaksolla esimerkiksi sienä ei ollut mahdollista myydä hallituksen hallinnassa olevilta alueilta sen hallintaan kuulumattomille alueille.

2.2 Tavaralajit

Kaupankäynnin kohteena olleet tuotteet olivat vuonna 2025 yleisesti ottaen samoja kuin aikaisemmin, eikä uusia tuotteita otettu järjestelmän piiriin. Kauppaa käytiin edelleen eniten rakennusmateriaaleilla ja seuraavaksi eniten huonekaluilla, muovituotteilla sekä romulla ja jätteillä. Hedelmä- ja vihanneskauppa väheni huomattavasti, ja esimerkiksi perunakauppa loppui kokonaan.

2.3. Sääntöjenvastaisuudet

Kyproksen tasavalta saattoi komission tietoon kaksi sääntöjenvastaisuustapausta raportointijakson ajalta:

5. helmikuuta hylättiin pesualtaita sisältänyt lähetys ja 30. toukokuuta hylättiin emulsiomaaleja sisältänyt lähetys. Molemmat hylkäykset johtuivat virheellisistä tuotetodistuksista.

2.4. Tavaroiden liikkumista koskevat esteet ja vaikeudet

Linjan ylittävän kaupan esteitä on edelleen, mikä on yksi syy kaupan nykyiseen vähyyteen. Vihreän linjan ylittävä kauppa väheni raportointijakson aikana, mikä johtui pääasiassa hintojen noususta hallituksen hallintaan kuulumattomilla alueilla sekä rakennustuotealan yritysten kohtaamista

---

10 Asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että tavarat on hankittu kokonaan Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuulumattomilla alueilla tai niille on suoritettu tähän tarkoitukseen varustetussa yrityksessä viimeinen merkittävä ja taloudellisesti perusteltu valmistus tai käsittely Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuulumattomilla alueilla.

11 Komission asetus (EY) N:o 1480/2004, annettu 10 päivänä elokuuta 2004 (EUVL L 272, 20.8.2004, s. 3).

rajoituksista. Kyproksen sisäasiainministeriö jatkoi markkinavalvontatoimiaan, mutta rajallinen henkilöstökapasiteetti aiheutti jonkin verran viivästyksiä. Komissio jatkoi tältä osin toimiaan auttaakseen vihreän linjan kauppaa saavuttamaan koko potentiaalinsa.

Kuten aiemmissa kertomuksissa¹² on todettu, kysymystä kyproksenturkkilaisien hyötyajoneuvojen linjanylityksistä hallituksen hallinnassa oleville alueille ei ole edelleenkään ratkaistu. Tällä hetkellä yli 7,5 tonnia painavat kyproksenturkkilaiset hyötyajoneuvot voivat ylittää linjan vain, jos niillä on Kyproksen tasavallan myöntämät, kaikilta osin unionin säännösten mukaiset asiakirjat. Kuten aiempina vuosina on mainittu, Kyproksen tasavallan viranomaiset ovat ilmoittaneet komissiolle ottaneensa käyttöön toimenpiteitä, joilla helpotetaan kyproksenturkkilaisien mahdollisuuksia täyttää tietyt vaatimukset muun muassa katsastustodistusten, lupien ja ammattikuljettajien ajokorttien hankkimiseksi. Asian ratkaiseminen lisäisi merkittävästi kaupan määrää, koska se helpottaisi tavaroiden kuljetusta. Se vahvistaisi myös talouden toimijoiden välisiä yhteyksiä Kyproksessa, mikä auttaisi lisäämään yhteisöjen välistä luottamusta. Komissio jatkaa yhteistyötä Kyproksen tasavallan viranomaisten ja Kyproksen turkkilaisen yhteisön kanssa, jotta asiaan löydettäisiin ratkaisu.

Raportointijakson aikana ei saavutettu lisäedistystä muiden kuin eläinperäisten jalostettujen elintarvikkeiden linjanylityksen suhteen, vaan tällainen kauppa pysähtyi kokonaan. Komissio ja Kyproksen tasavalta jatkoivat rakentavaa vuoropuheluaan muiden kuin eläinperäisten jalostettujen elintarvikkeiden kaupan mahdollistamiseksi. Sitä vastoin elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvilla materiaaleilla (kuten leipäpusseilla) käytiin raportointijaksolla edelleen kauppaa linjan yli. Kyproksen turkkilaisen kauppakamarin tietojen mukaan ne muodostivat kymmenenneksi suurimman kaupankäynnin kohteena olevan tuoteryhmän vuonna 2025.

Edellisten vuosien tapaan jotkut kyproksenturkkilaiset elinkeinonharjoittajat ovat raportoineet vaikeuksista saada tuotteitaan kauppojen valikoimiin ja mainostaa tuotteitaan ja palvelujaan hallituksen hallintaan kuuluvilla alueilla. Tämä estää kauppaa. Lisäksi molempien yhteisöjen elinkeinonharjoittajat kohtaavat useita hallinnollisia ongelmia yrittäessään solmia liikesuhteita toiseen yhteisöön.

Se, että varoja ei ole voitu siirtää hallituksen hallinnassa olevilla alueilla sijaitsevien pankkien ja Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuulumattomilla alueilla sijaitsevien pankkien välillä, on haitannut edelleen vihreän linjan ylittävää kauppaa. Kyproksen keskuspankki lähetti vuonna 2023 kaikille luottolaitoksille yleiskirjeen, jossa selvennettiin, että kyproksenturkkilaisilla henkilöillä, joilla on Kyproksen tasavallan passi tai henkilökortti, on oikeus avata tavanomainen maksutili edellyttäen, että kaikki muut asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevat vaatimukset täyttyvät. Kyproksenturkkilaiset ovat kuitenkin edelleen raportoineet vaikeuksista yrittäessään avata tilejä liikepankeissa, ja vain harvat heistä ovat pystyneet avaamaan tällaisia tilejä. Kyproksenturkkilaiset yritykset eivät myöskään ole pystyneet avaamaan pankkitilejä hallituksen hallinnassa olevilla alueilla. Komissio jatkaa yhteistyötä Kyproksen tasavallan viranomaisten ja sidosryhmien kanssa, jotta asiaan saadaan ratkaisu.

Turkin keskuspankin asettamat rajoitukset turkkilaisille liikepankeille, jotka tekevät yhteistyötä Kyproksen tasavallan liikepankkien kanssa, ovat vaikeuttaneet tilannetta entisestään.

2.5. Tavaroiden salakuljetus

Tavaroiden salakuljetus jatkui edelleen, mikä johtuu laittomien linjanylitysten valvonnan vaikeudesta.

Vuonna 2025 Kyproksen tasavallan viranomaiset suorittivat 2 870 takavarikointia eli 9,5 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna, jolloin vastaava luku oli 3 170. Aiempiin vuosiin verrattuna eläin-

---

12 Ks. esimerkiksi yhdeksäs, kymmenes, yhdestoista, kahdestoista, kolmastoista, neljästoista, viidestoista, kuudestoista, seitsemästoista, kahdeksastoista, yhdeksästoista, kahdeskymmenes ja kahdeskymmenesensimmäinen kertomus neuvoston asetuksen (EY) N:o 866/2004 täytäntöönpanosta ja sen soveltamisesta aiheutuneesta tilanteesta.

ja maitotuotteiden salakuljetus väheni ja muiden maataloustuotteiden salakuljetus lisääntyi. Kyproksen tasavallan tulliviranomaisten vihreällä linjalla takavarikoimien savukkeiden ja itsekkäärittävissä savukkeissa käytettävän tupakan määrä kasvoi: savukkeita takavarikoitiin 721 024 kappaletta ja kääretupakkaa 198 710 grammaa (edellisenä vuonna 727 362 savuketta ja 235 989 grammaa kääretupakkaa). Lisäksi takavarikoitiin 232 136 sähkösavukepatruunaa ja 267 386 grammaa vesipiipputupakkaa. Alkoholin salakuljetus väheni, kun taas teollis- ja tekijänoikeuksia loukkaavien tavaroiden salakuljetus väheni merkittävästi. Muita takavarikoituja tavaroita olivat autot, polttoaine, huumausaineet, lääkkeet ja torjunta-aineet. Tuomioistuimeen vietiin 35 salakuljetustapausta. Pienten savukemäärien salakuljetusta koskevissa tapauksissa määrättiin yleensä hallinnollinen seuraamus ja takavarikoitujen tuotteiden menetys.

Vuonna 2025 itäisen tukikohta-alueen viranomaiset takavarikoivat salakuljetettuja tavaroita itäisellä tukikohta-alueella aiempaa vähemmän. Takavarikkoja tehtiin 661, kun vuonna 2024 niitä oli 997.

Puskurivyöhykkeellä sijaitsevan Pylan kylän kyproksenturkkilaisen väestön perinteisten tavarahankintojen osalta (vihreää linjaa koskevan asetuksen 4 artiklan 10 kohta) itäisen tukikohta-alueen hallinto valvoi muun muassa rakennusmateriaalien, kalan ja savukkeiden määriä ja tilastoi ne.

2.6. Kaupan helpottaminen

Komissio jatkoi edelleen keinojen etsimistä linjan ylittävän kaupan lisäämiseksi.

Komissio jatkoi raportointijakson aikana keskusteluja Kyproksen tasavallan viranomaisten kanssa. Lisäksi komissio kävi vihreän linjan ylittävää kauppaa koskevia keskusteluja Kyproksen turkkilaisen kauppakamarin kanssa.

Komissio jatkoi teknisen avun ja hankeavun antamista kyproksenturkkilaisille maanviljelijöille ja meijereille, jotta nämä pystyisivät täyttämään vaatimukset, jotka liittyvät Kyproksen pohjoisosassa tuotetun halloumi-/hellim-juuston rekisteröintiin suojatuksi alkuperänimitykseksi (SAN). Valtuutetuksi laitokseksi syyskuussa 2021 nimitetty Bureau Veritas vastaa suojattuihin alkuperänimityksiin liittyvien tarkastusten suorittamisesta koko saarella, ja se jatkoi tarkastustyötään. Komission halloumi-/hellim-juustoa käsittelevä epävirallinen työryhmä kokoontui 29. tammikuuta, 11. kesäkuuta ja 26. syyskuuta 2025. Työryhmän pöytäkirjat julkaistiin osoitteessa [Vihreää linjaa koskeva asetus – Euroopan komissio](#).

Riippumattoman asiantuntijan laatiman raportin perusteella komissio päätti sallia hunajalla käytävän kaupan vihreän linjan yli. Kauppaa ei kuitenkaan käyty, mikä johtui kyproksenturkkilaisen hunajan korkeasta hinnasta.

Komissio pyrki vuonna 2025 edelleen tukemaan vihreän linjan ylittävää kauppaa käyttämällä apunaan EU:n jäsenvaltioiden asiantuntijoita teknisen avun ohjelman (TAIEX) puitteissa niiden valtuuksien mukaisesti, joista on säädetty vihreää linjaa koskevassa asetuksessa. TAIEX-asiantuntijat tekivät säännöllisiä kasvinterveystarkastuksia hedelmille ja vihanneksille (erityisesti perunoille), ottivat hunajanäytteitä analysoitaviksi ja laativat säännöllisesti päivitettävän luettelon kalastusaluksista, joiden saaliilla voidaan käydä kauppaa vihreän linjan yli.

EU:n keskitetty asiointipiste toimii yhteistyössä Kyproksen kaupp- ja teollisuuskamarin ja Kyproksen turkkilaisen kauppakamarin kanssa. Se tarjoaa tietoa ja teknistä apua yrityksille ja yksityishenkilöille, jotka ovat kiinnostuneita vihreän linjan yli käytävästä kaupasta. Lisäksi se lisää tietoisuutta vihreän linjan kaupasta ja järjestää tapahtumia ja verkostoitumismahdollisuuksia tuottajille ja kauppiaille.

Jotkut kyproksenturkkilaiset tuoreen kalan toimittajat ilmoittivat edelleen vaikeuksista noudattaa tuoreen kalan eläinlääkinnällisten tarkastusten määräaikoja Ágios Dométiosin ylityspaikassa.

Kyproksen tasavalta ilmaisi olevansa varsin huolissaan eräiden tuoretta kalaa sisältävien lähetysten luonteesta. Komissio perehtyy näihin huolenaiheisiin.

Komissio kannustaa talouden toimijoita hyödyntämään liiketoimintamahdollisuuksia ja suhtautuu myönteisesti Kyproksen kauppaja- ja teollisuuskamarin ja Kyproksen turkkilaisen kauppakamarin toteuttamiin toimiin.

2.7. Unionin tavarat, jotka tuodaan takaisin Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuuluville alueille sen tosiasialliseen hallintaan kuulumattomien alueiden kautta

Kyproksen tasavallan viranomaiset ilmoittivat, että 1 262 tavaraa tuotiin takaisin hallituksen hallinnassa oleville alueille sen hallintaan kuulumattomien alueiden kautta.

3. PÄÄTELMÄT

Vuonna 2025 kyproksenkreikkalaisten, kyproksenturkkilaisten, ja muiden EU:n kansalaisten kuin kyproslaisten sekä kolmansien maiden kansalaisten linjanylytykset lisääntyivät.

Linjan laittomasti ylittäneiden henkilöiden määrä väheni vuonna 2025, mikä jatkoi viime vuosien laskevaa kehitystä. Laiton muuttoliike linjan yli edellyttää kuitenkin edelleen tiivistä seurantaa, ja henkilötarkastuksiin ja linjan varrella toteutettaviin tarkastuksiin ja valvontatoimiin on osoitettava riittävät resurssit.

Linjan yli käydyn kaupan arvo väheni vuosien 2024 ja 2025 välillä 5,3 prosenttia 15 238 221 eurosta 14 430 669 euroon. Niiden tavaroiden arvo, joille oli myönnetty saateasiakirjat, väheni 12,9 prosenttia, 18 222 590 eurosta 15 866 752 euroon. Kauppaa käytiin edelleen eniten rakennusmateriaaleilla ja seuraavaksi eniten huonekaluilla, muovituotteilla sekä romulla ja jätteillä.

Kyproksen kauppaja- ja teollisuuskamari ja Kyproksen turkkilainen kauppakamari jatkoivat yhteistyötä, jonka tarkoituksena on tuottaa taloudellista hyötyä molemmille yhteisöille.

Kyproksen tasavalta salli edelleen yli 7,5 tonnia painavien kyproksenturkkilaisten hyötyajoneuvojen ylittävää vihreän linjan, jos ne ovat unionin säännösten mukaisia. Kyproksen tasavallan viranomaiset ilmoittivat ottaneensa käyttöön järjestelyjä, joiden ansiosta kyproksenturkkilaisten on helpompaa saada katsastustodistuksia, lupia ja ammattikuljettajien ajokortteja. Komissio jatkaa yhteistyötä Kyproksen tasavallan viranomaisten kanssa, jotta asiaan löydettäisiin ratkaisu.

Raportointijaksolla ei hyväksytty uusia muita kuin eläinperäisiä jalostettuja elintarvikkeita linjan yli käytävän kaupan piiriin. Komissio jatkaa vuoropuhelua Kyproksen tasavallan kanssa, jotta linjan yli voitaisiin käydä kauppaa kaikentyypisillä muilla kuin eläinperäisillä jalostetuilla elintarvikkeilla.

Kaiken kaikkiaan komissio katsoo, että vihreän linjan ylittävä kauppa voisi lisääntyä entisestään. Tässä kertomuksessa mainittujen kaupankäynnin esteiden poistaminen auttaisi lisäämään tätä kauppaa. Komissio suhtautuu myönteisesti kaikkiin aloitteisiin, joilla tätä kehitystä voitaisiin edistää. Komissio toivoo, että kauppakamareiden työ Kyproksen kreikkalaisen ja turkkilaisen yhteisön liike-elämän toimijoiden välisten yhteyksien lisäämiseksi johtaisi taloudellisten siteiden vahvistumiseen.

Tässä tilanteessa komissio luottaa edelleen siihen, että Kyproksen tasavalta ja itäinen tukikohta-alue tekevät hyvää yhteistyötä varmistukseksi vihreää linjaa koskevan asetuksen tosiasiallisen täytäntöönpanon. Komissio seuraa asetuksen täytäntöönpanoa myös jatkossa.